

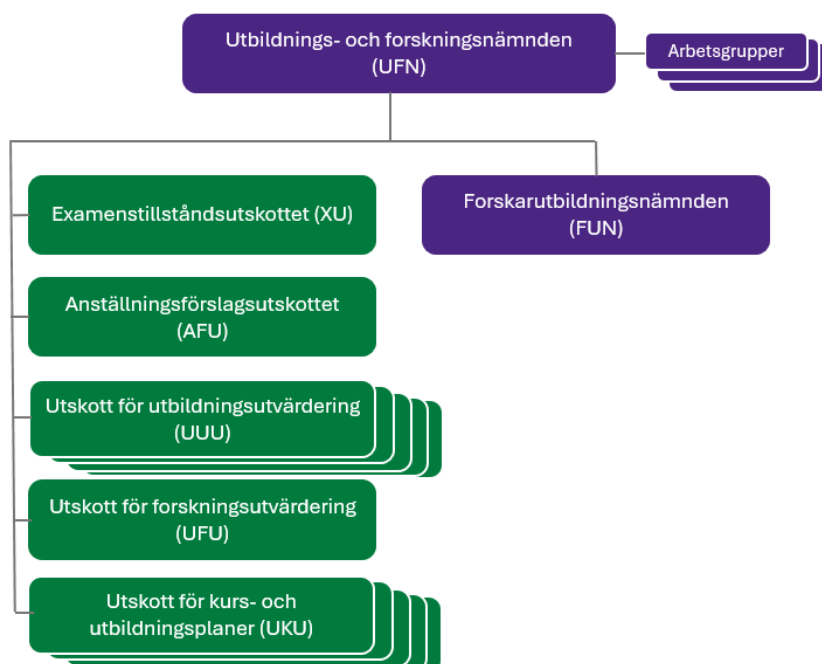
Arbetsordning för kollegialt valda nämnder och utskott

Inledning

Denna arbetsordning fastställer och beskriver den kollegiala nämndorganisationens övergripande struktur, centrala funktioner och arbetsformer vid Högskolan Dalarna.

Övergripande struktur

Vid Högskolan Dalarna sker kollegiala val både till Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) och till Forskarutbildningsnämnden (FUN). UFN har ett övergripande ansvar för akademisk kvalitets- säkring i utbildning och forskning medan FUN:s uppgifter rör forskarutbildning. UFN är överordnat FUN och kan därmed delegera både ansvar och beslutsrätter till FUN. Till UFN hör också ett antal utskott med särskilt specificerade uppdrag och ansvarsområden. Dessa är Examenstillståndskottet (XU), Anställningsförslagsutskottet (AFU) och utskotten som utvärderar utbildning (UUU) respektive forskning (UFU) samt hanterar kurs- och utbildningsplaner (UKU). UFN beslutar om sammansättning och utser ledamöter till samtliga underliggande utskott. UFN kan även vid behov tillsätta arbets- grupper för beredning av ärenden.

Figur 1: Den kollegiala nämndorganisationens övergripande struktur.

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN)

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) är det högsta kollegialt valda organet vid Högskolan Dalarna. UFN:s huvudsakliga uppdrag är att skapa förutsättningar för god akademisk kvalitet genom att driva och följa kvalitetssäkring och utveckling av lärosätets utbildnings- och forskningsverksamhet. I det uppdraget ligger ett ansvar för att upprätta kvalitetskrav och kriterier för utbildning och forskning vid högskolan samt att systematiskt utvärdera utifrån kvalitetskraven. UFN ska också representera lärarkollegiet i högskoleövergripande frågor som rör forskning och utbildning. UFN har via Anställningsförslagsutskottet ansvar även för bedömning av vetenskaplig och pedagogisk kompetens vid rekrytering och befordran av akademisk lärarpersonal.

UFN:s beslutsrätter finns reglerade i *Rektors och verksamhetschefers delegationer vid Högskolan Dalarna*¹. UFN kan delegera uppgifter och beslutsrätt till forskarutbildningsnämnden (FUN) och underliggande utskott. Inför varje beslut som fattas i UFN, FUN eller beslutande utskott ska frågan om jäv resas och dokumenteras.

Tillsättande av lärarrepresentanter till UFN och FUN beskrivs i *Regler för kollegiala val*. Lärarrepresentanterna i nämnderna företräder ett akademiskt allmänintresse i form av god vetenskaplig kompetens och ett gott omdöme. En lärarrepresentant är alltså inte en representant för en avdelning, en befattning, en forskargrupp eller annan gruppering, utan ska genom sin kunskap, erfarenhet och goda omdöme kunna bidra till utveckling av hela lärosätet.

I de generella skrivningarna om utbildning i högskolelagen och högskoleförordningen används benämningen student. En doktorand är student på forskarnivå och inkluderas i begreppet ”student” om det inte särskilt specificeras att de enbart gäller utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Skrivningar om studenter avser även doktorander inklusive forskarstuderande som antagits till licentiatexamen.

Studenter i nämnder och utskott utses av studentkåren. Studentrepresentanterna i nämnderna företräder alla studenter på lärosätet och är alltså inte en representant för ett särskilt program eller utbildning. Ersättning till studentrepresentanter i nämnder och utskott regleras i *Principer för ersättning för studeranderepresentation i styrelse, nämnder och råd*².

Sammansättning, UFN

UFN består av tolv interna och två externa ledamöter, enligt nedanstående sammanställning³:

- nio kollegialt valda lärarrepresentanter⁴; mandatperioden för lärarrepresentanterna är tre år med möjlighet till ett omval under sammanhållna period,
- tre representanter för studenterna, varav en student på forskarnivå (samtliga tre utses av studentkåren),
- två externa ledamöter, varav minst en disputerad och företrädesvis med erfarenhet av arbete liknande nämndens (utses av UFN). Mandatperioden är två år.

Möjlighet finns att adjungera ledamot till enskilda möten eller specifika arbetsgrupper.

Därtill har UFN administrativt stöd i form av nämndsekreterare.

¹ *Rektors och verksamhetschefers delegationer vid Högskolan Dalarna, C2021/1036.*

² *Principer för ersättning för studeranderepresentation i styrelse, nämnder och råd, C 2022/282.*

³ UFN:s sammansättning beslutas av högskolestyrelsen [HDa 1.1-2021/194].

⁴ UFN:s lärarrepresentanter utses enligt *Regler för kollegiala val, C 2022/831*

Vid nämndens konstituerande möte tar de invalda lärarrepresentanterna inom sig fram förslag på ordförande och minst en vice ordförande för UFN, benämnda dekan och prodekan. Om fler än en prodekan utses ska en av dem föreslås som ställföreträdande dekan. Nämndens förslag på dekan och prodekan(er) lämnas till rektor för beslut. Dekan och prodekan(er) ingår även i rektors ledningsråd (RL). Mandatperioden för dekan och prodekan(er) är normalt 1,5 år med möjlighet till förlängning. I särskilda fall kan beslut fattas om andra mandatperioder⁵.

Rektor, prorektor, föredragande, nämndsekreterare, adjungerad ledamot och en ledamot från forskarutbildningsnämnden (FUN) har närvaro- och yttranderätt vid UFN:s sammanträden.

Resurser, UFN

Arbetstid för uppdrag i UFN motsvarar en omfattning enligt följande (% av heltid):

- dekan 50 %, prodekan(er) 50 %; i särskilda fall kan beslut fattas om annan omfattning⁶,
- lärarrepresentant i UFN 10 %,
- för lärarrepresentant i UFN utgår ytterligare 10 % för uppdrag som ordförande i UUU eller UFU,
- för lärarrepresentant i UFN utgår ytterligare 15 % för uppdrag som ordförande i AFU,
- för lärarrepresentant i UFN utgår ytterligare 10 % för uppdrag som vice ordförande i AFU.

Mötesformer, UFN

Dekan ansvarar för att föreslå nämnden mötesdatum, beredningsdatum och andra viktiga hållpunkter för verksamhetsåret. Möten genomförs normalt en gång per månad under höst- och vårtermin.

Dekan ansvarar tillsammans med prodekan(er), en UFN-ledamot och nämndsekreteraren för att en mötesagenda med tillhörande informationspunkter och beslutspunkter upprättas och förmedlas. Förslag till ärenden på mötesagendan kan lämnas från samtliga ledamöter i UFN samt från ordförande i FUN. Ärenden som tas upp vid nämndens möten ska vara beredda. Beredning sker med hjälp av de stöd- och utredningsresurser som finns inom verksamhetsstödet. Om dessa resurser inte räcker till kan nämnden tillsätta arbetsgrupper för beredning av ärenden eller föreslå rektor att utse särskilda utskott för detta.

Senast fem arbetsdagar före mötet ska kallelse, dagordning och eventuella underlag distribueras till alla mötesdeltagare via mötes- och beslutshanteringsverktyget BeHDA. Därtill ska dagordningen offentliggöras till alla anställda via BeHDA. Dekan är ordförande för mötet. UFN:s nämndsekreterare är ordinarie sekreterare vid UFN:s möten. Mötet utser en justeringsperson som jämte ordförande signerar protokoll i BeHDA. Beslut signeras i BeHDA av mötesordförande och justeringsperson. Protokoll offentliggörs via BeHDA senast tio arbetsdagar efter mötet om inte särskilda skäl föreligger.

Ärenden som behandlas i UFN kan vara av olika karaktär:

Informationspunkt – ordförande, ledamot eller annan särskilt inbjuden informerar övriga om ett aktuellt ärende eller presenterar ett ärende till diskussion i syfte att föra det framåt, exempelvis i en beredningsprocess.

⁵ Se rektorsbeslut C 2023/755 som anger mandatperiod för dekan 4,5 år och för en prodekan 3 år, fr.o.m. 2023-07-01 och dekans arbetstid för uppdraget till 80 % av heltid.

Beslutspunkt – ett berett ärende presenteras inför beslut. En beslutspunkt inleds med att föredragande redogör för ärendets bakgrund, beredningsförfarande och förslag till beslut varefter nämnden fattar beslut.

Beslutsmässighet, UFN

Utbildnings- och forskningsnämnden är beslutsför när minst hälften av ledamöterna varav minst fem lärarrepresentanter är närvarande, bland dem dekan eller prodekan. En majoritet av dem som deltar i beslut ska vara disputerade. Mötets ordförande har utslagsröst om lika röstetal föreligger vid beslutsfattande. Ledamot av UFN kan reservera sig mot ett beslut. En reservation ska anmälas i samband med ärendets föredragning och skickas skriftligt till ordförande och sekreterare senast ett dygn efter mötets genomförande. Detta ska sedan anges i protokollet.

Vissa begränsningar i rätten att delta i UFN:s beslut föreligger. UFN-ledamot som ingår i XU eller AFU kan ej delta i nämndbeslut i ärenden som dessa utskott behandlat. UFN-ledamot som föredrar ett ärende som behandlats i andra utskott kan ej delta i beslut. Ledamot som har framträdande roll i utvärderad utbildning (program-, kurs- eller ämnesansvarig) kan ej delta i beslut.

Examenstillståndsutskottet (XU)

XU har som huvuduppgift att bereda ansökningar om nya huvudområden, bereda ansökningar till UKÄ om examenstillstånd för yrkesexamen, masterexamen och om examensrätt på forskarnivå, samt föreslå beslut till UFN eller lämna yttrande till rektor avseende ansökning till UKÄ. XU har inga beslutsrätter.

Sammansättning, XU

UFN beslutar om sammansättning i XU vid varje nytt beredningsärende. XU består av dekan och prodekan(er) samt minst en adjungerad senior lärarrepresentant⁶ som adjungeras till respektive granskning. Därtill har XU administrativt stöd i form av nämndsekreterare.

Resurser, XU

Dekan beslutar om resurser för adjungerade ledamöter till respektive granskning, med utgångspunkt i den ersättning som utgår för sakkunniga vid utbildningsgranskningar.

Anställningsförslagsutskottet (AFU)

Anställningsförslagsutskottet (AFU) är ett permanent utskott underställt UFN.

På uppdrag av UFN ansvarar AFU för att med utgångspunkt i kollegial granskning av vetenskaplig och pedagogisk skicklighet bereda förslag till rektor inför beslut om anställning och befordran inom kategorierna professor, lektor, och postdoktor, och inför beslut om inplacering av lärare i pedagogisk karriärstege. AFU bereder förslag till UFN om antagning till oavlönad docent. AFU:s beslutsrätter som delegerats från UFN finns reglerade i *Rektors och verksamhetschefers delegationer vid Högskolan Dalarna*⁷. Vissa aspekter av AFU:s verksamhet regleras i *Anställningsordning för lärare vid Högskolan Dalarna*⁸.

⁶ Docent eller professor.

⁷ *Rektors och verksamhetschefers delegationer vid Högskolan Dalarna, C 2021/1036.*

⁸ *Anställningsordning för lärare vid Högskolan Dalarna, C 2023/784.*

Sammansättning, AFU

Anställningsförslagsutskottet består av sju ledamöter:

- fem seniora lärarrepresentanter varav två lärarrepresentanter från UFN (vilka även kan innefatta dekan eller prodekan) och minst en professor som utses av UFN; mandatperioden är två år,
- två representanter för studenterna, varav en student på forskarnivå (båda representanterna utses av studentkåren).

Lärarrepresentanterna från UFN är ordförande och vice ordförande i AFU. Enligt delegationsordningen⁹ beslutar rektor på nämndens förslag om vilka som ges dessa uppdrag.

Därtill har AFU administrativt stöd i form av personaladministratör och nämndsekreterare.

Resurser, AFU

Arbetstid för uppdrag i AFU motsvarar en omfattning enligt följande (% av heltid):

- ordförande i AFU 15 %,
- vice ordförande i AFU 10 %,
- lärarrepresentant i AFU 10 %.

Mötesformer, AFU

Ordförande i AFU ansvarar för att föreslå AFU mötesdatum, beredningsdatum och andra viktiga hållpunkter för verksamhetsåret. Möten genomförs normalt en gång per månad under höst- och vårtermin.

Ordförande i AFU ansvarar tillsammans med avdelningen för HR och nämndsekreteraren för att en mötesagenda med tillhörande informationspunkter och beslutspunkter upprättas och förmedlas. Förslag till ärenden på mötesagendan kan lämnas från samtliga ledamöter i AFU samt från Avdelningen för HR och från UFN.

Senast fem arbetsdagar före mötet ska kallelse, dagordning och eventuella underlag distribueras till alla mötesdeltagare via mötesverktyget BeHDa. AFU:s ordförande är ordförande för mötet och AFU:s nämndsekreterare är ordinarie sekreterare för AFU. AFU utser en justeringsperson som jämte ordförande signerar protokoll i BeHDa. Beslut signeras i BeHDa av mötesordförande och justeringsperson. Protokoll offentliggörs via BeHDa senast tio arbetsdagar efter mötet om inte särskilda skäl föreligger.

Beslutsmässighet, AFU

AFU är beslutsmässigt vid närvaro av minst fyra ledamöter, varav minst tre ordinarie lärarrepresentanter inklusive ordförande eller vice ordförande. Mötets ordförande har utslagsröst om lika röstetal föreligger vid beslutsfattande.

⁹ *Rektors och verksamhetschefers delegationer vid Högskolan Dalarna*, C 2021/1063, giltig fr.o.m. 2023-01-01.

Andra utskott

Utskotten ansvarar för utvärdering av forskningsverksamhet och utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt beredning av kurs- och utbildningsplaner. Utvärderingsutskottens arbete regleras i *Regler för utvärdering och uppföljning av forskningsverksamhet vid Högskolan Dalarna*¹⁰ samt i *Regler för utvärdering och uppföljning av utbildningar*¹¹. UFN beslutar om vilka utbildningar som ska utvärderas samt utformar och fastställer regelverk och självvärderingsmallar vilka används som utgångspunkt för utvärderingarna. UFN fastställer utlåtande och eventuella åtgärdskrav som ställs till rektor. Utskotten har inga beslutsrätter. Utskotten ska kunna bistå varandra och ledamöter kan bjudas in att delta i arbete inom andra utskott.

Utskott för utbildningsutvärdering (UUU)

UFN inrättar utskott utifrån behov och beslutar om deras verksamhetsområde och -period. Ett UUU består av tre ledamöter:

- en lärarrepresentant från UFN, ordförande,
- två fasta lärarrepresentanter som utses av UFN på tre år med överlappande mandatperioder, varav minst en disputerad.

En av de fasta lärarrepresentanterna byts ut varje år.

UFN kan utöver utskottens fasta ledamöter adjungera ytterligare ledamöter till utskottet vid behov, interna eller externa, och/eller låta ledamöter från flera utskott samarbeta om en specifik utvärdering kräver detta eller för att undvika jävssituation.

Därtill har UUU administrativt stöd i form av nämndsekreterare.

Arbetstid för ledamot i UUU motsvarar en omfattning enligt följande (% av heltid):

- ordförande i UUU 10 %,
- lärarrepresentant i UUU 5 %.

Utskott för forskningsutvärdering (UFU)

UFU består av sex ledamöter som utses i samband med varje utvärdering:

- en senior lärarrepresentant från var och en av högskolans fem institutioner, varav minst en lärarrepresentant från UFN som också är utskottets ordförande,
- en representant för studenter på forskarnivå (utses av studentkåren)

Utskottets medlemmar väljer ordförande om fler än en lärarrepresentant från UFN ingår.

Därtill har UFU administrativt stöd i form av nämndsekreterare.

Arbetstid för lärarrepresentant i UFU under pågående utvärdering motsvarar en omfattning enligt följande (% av heltid):

- ordförande i UFU 10 %,
- lärarrepresentant i UFU 5 %.

¹⁰ *Regler för utvärdering och uppföljning av forskningsverksamhet vid Högskolan Dalarna, HDa 1.2 2022/26.*

¹¹ *Regler för utvärdering och uppföljning av utbildningar, C 2022/204.*

Utskott för kurs- och utbildningsplaner (UKU)

UFN inrättar utskott utifrån behov och beslutar om deras verksamhetsområde och -period samt eventuella beslutsrätter. Dess lärarledamöter utses av UFN för en period på maximalt tre år i taget med överlappande mandatperioder, efter förslag av prefekt. Sammansättningen är enligt följande:

- tre lärarrepresentanter varav minst två ska vara disputerade (för lärare kan suppleanter utses; för disputerad lärarrepresentant ska även suppleant vara disputerad),
- en studentrepresentant som utses av studentkåren.

Prodekan kan adjungeras till utskottens möten.

UFN beslutar utifrån gruppens förslag vem av de disputerade lärarrepresentanterna som ska vara ordförande och leda utskottets arbete. Ordföranden har utslagsröst om lika röstetal föreligger vid beslut. Nämnden fastställer mötestider för respektive utskott. Utskotten sammanträder normalt två gånger per termin.

UKU har stöd i form av institutionsadministratör.

Lärosätets hantering av kurs- och utbildningsplaner och utskottets funktion framgår av *Regler för kurs- och utbildningsplaner*¹². Lärarrepresentanternas uppgift i UKU är att granska den akademiska kvaliteten, särskilt vad gäller att kurs- och utbildningsplanerna motsvarar utbildningens nivå och omfattning avseende mål, innehåll och examination. Utskottet ansvarar för sista steget av beredningen och lämnar förslag till nämnden (eller den nämnden utser) för beslut.

Programkurser som genomförs av annan institution än programmets hemmainstitution får beredas inom den genomförande institutionen om (av prefekt) utsedd sakkunnig från programmets hemmainstitution medverkat i beredningsprocessen. Utöver förutbildningskurser hanteras inte kursplaner för icke poänggivande utbildning av UKU.

Arbetstid för lärarrepresentant i UKU motsvarar en omfattning enligt följande (% av heltid):

- ordförande 10 %,
- lärarrepresentant 5 %.

Forskarutbildningsnämnden (FUN)

Forskarutbildningsnämnden (FUN) är ett kollegialt valt organ vid Högskolan Dalarna underställt UFN med ansvar för att bereda kvalitetskrav och kriterier för forskarutbildning, fatta beslut om bland annat betygsnämnd och opponenter samt att utvärdera kvalitet i forskarutbildning. Ledamöterna utses av lärarkollegiet. FUN ansvarar för utvärdering av utbildning på forskarnivå.

FUN:s beslutsrätter som delegerats från UFN finns reglerade i *Rektors och verksamhetschefers delegationer vid Högskolan Dalarna*¹³.

¹² *Regler för kurs- och utbildningsplaner*, C 2023/954. I dokumentet används benämningen BKU för utskottet.

¹³ *Rektors och verksamhetschefers delegationer vid Högskolan Dalarna*, C 2021/1036.

Sammansättning, FUN

Forskarutbildningsnämnden består av sju ledamöter och två suppleanter:

- fem kollegialt valda seniora lärarrepresentanter som utses enligt *Regler för kollegiala val*, mandatperioden för lärarrepresentanterna är tre år med möjlighet till ett omval under sammanhållen period,
- två representanter för studenter på forskarnivå (utses av studentkåren),
- två suppleanter för representanter för studenter på forskarnivå med närvaro- och yttranderätt som förväntas delta vid FUN:s möten (utses av studentkåren),

Möjlighet finns att adjungera ledamot till enskilda möten eller specifika arbetsgrupper.

Därtill har FUN administrativt stöd i form av nämndsekreterare.

Rektor utser FUN:s ordförande respektive vice ordförande bland de invalda lärarrepresentanterna efter nämndens konstituerande möte. Mandatperioden för ordförande samt vice ordförande är formellt 1,5 år med möjlighet till förlängning.

Rektor, prorektor, ledamöter, föredragande, nämndsekreterare, adjungerad ledamot och en ledamot från UFN har närvaro- och yttranderätt vid FUN:s sammanträden.

Resurser, FUN

Arbetstid för uppdrag i FUN motsvarar en omfattning enligt följande:

- ordförande i FUN 20 %,
- vice ordförande i FUN 10 %,
- lärarrepresentant i FUN 5 %.

Mötesformer, FUN

Ordförande i FUN ansvarar för att föreslå FUN mötesdatum, beredningsdatum och andra viktiga hållpunkter för verksamhetsåret. Möten genomförs normalt en gång per månad under höst- och vårtermin.

Ordförande i FUN ansvarar tillsammans med vice ordförande, en FUN-ledamot och nämndsekreteraren för att en mötesagenda med tillhörande informationspunkter och beslutspunkter upprättas och förmedlas. Förslag till ärenden på mötesagendan kan lämnas från samtliga ledamöter i FUN samt från forskarutbildningsområdena. Ärenden som tas upp vid nämndens möten ska vara beredda. Beredning sker med hjälp av de stöd- och utredningsresurser som finns inom verksamhetsstödet. Om dessa resurser inte räcker till kan nämnden tillsätta arbetsgrupper för beredning av ärenden eller föreslå rektor att utse särskilda utskott för detta.

Senast fem arbetsdagar före mötet ska kallelse, dagordning och eventuella underlag distribueras till alla mötesdeltagare via mötesverktyget BeHDA. Därtill ska dagordningen offentliggöras via BeHDA. FUN:s ordförande är ordförande för mötet. FUN:s nämndsekreterare är ordinarie sekreterare för FUN. FUN utser en justeringsperson som jämte ordförande signerar protokoll i BeHDA. Beslut signeras i BeHDA av mötesordförande och justeringsperson. Protokoll offentliggörs via BeHDA senast tio arbetsdagar efter mötet om inte särskilda skäl föreligger.

Ärenden som behandlas i FUN kan vara av olika karaktär:

Informationspunkt – ordförande, ledamot eller annan särskilt inbjuden informerar övriga om ett aktuellt ärende eller presenterar ett ärende till diskussion i syfte att föra det framåt, exempelvis i en beredningsprocess.

Beslutspunkt – ett berett ärende presenteras inför beslut. En beslutspunkt inleds med att föredragande redogör för ärendets bakgrund, beredningsförfarande och förslag till beslut, varefter nämnden fattar beslut.

Beslutsmässighet, FUN

Nämnden är beslutsför när fyra ledamöter varav minst tre lärarrepresentanter är närvarande inklusive ordförande eller vice ordförande. Mötets ordförande har utslagsröst om lika röstetal föreligger vid beslutsfattande. Ledamot av FUN kan reservera sig mot ett beslut. En reservation ska anmälas i samband med ärendets föredragning och skickas skriftligt till ordförande och sekreterare senast ett dygn efter mötets genomförande. Detta ska sedan anges i protokollet.